

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН СТАТИСТИКИЙН САР ТУТМЫН МЭДЭЭЛЭЛ

2022 ОНЫ 4 САР

Арвайхээр хот

2022 он

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2022-4 сар

Энэхүү товхимолын дэлгэрэнгүй мэдээллийг www.ov.mohs.gov.mn цахим хуудаснаас татаж харна уу.

Өвөрхангай аймгийн Эрүүл мэндийн газар Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ мэдээллийн хэлтсээс эрхлэн гаргав. E-mail: <http://www.ov.mohs.gov.mn/>, uvurkhangaiemg@gmail.com

Утас: 7032-2195, 99668055

Хянан тохиолдуулсан:

Я. Жаргал

Эрүүл мэндийн газрын Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ, мэдээллийн хэлтсийн дарга

Эмхэтгэсэн:

Д. Нацагням

Эрүүл мэндийн газрын Эрүүл мэндийн мэдээ, мэдээллийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн, Статистикч их эмч

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
2021, 2022 оны эхний 4 сарын байдлаар

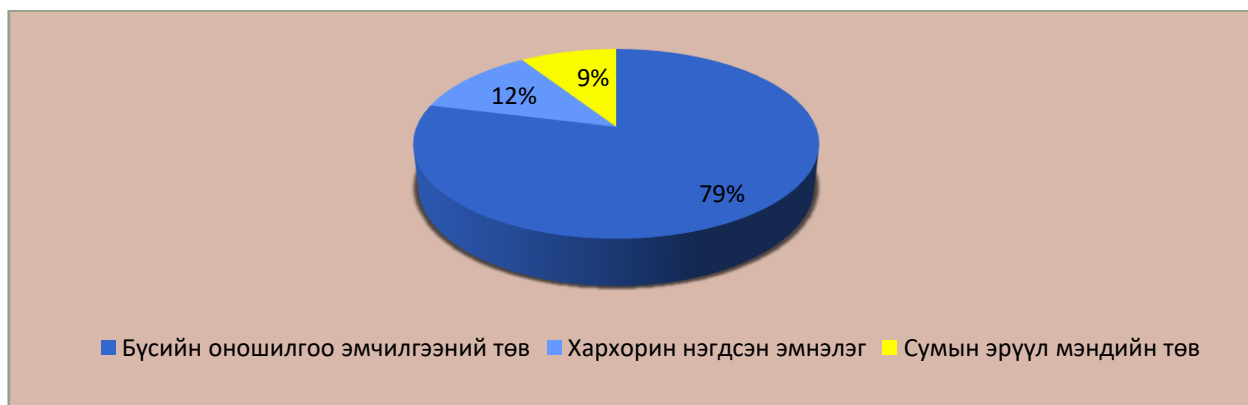
№	Үзүүлэлт			Нэгж	Өвөрхангай аймаг			Улсын дундаж			
					2021 он	2022 он	Өсөлт бууралт	2021 он	2022 он	Өсөлт бууралт	
1	Төрсөн эх			Бодит тоо	697	607	-96	23777	19133	-4644	
2	Амьд төрсөн хүүхэд			Бодит тоо	699	596	-103	23959	19229	-4730	
3	Амьгүй төрсөн хүүхэд			Бодит тоо	2	6	4	121	111	-10	
				1000 нийт төрөлтөд	2.9	10	7	5.0	5.7	0.7	
4	Эхийн эндэгдэл			Бодит тоо	1	0	-1	7	9	2	
				100 000 амьд төрөлтөд	143.1	0	-143.1	29.2	46.8	17.6	
5	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /0-4 нас 364 хоног/			Бодит тоо	10	11	1	306	315	9	
				1000 амьд төрөлтөд	14.3	18.5	4	12.8	16.4	3.6	
6	Үүнээс:	Үүнээс:	Нялхсын эндэгдэл /0-364 хоног/	Бодит тоо	8	10	2	263	251	-12	
				1000 амьд төрөлтөд	11.4	16.8	5	11.0	13.1	2.1	
				Нярайн эндэгдэл /0-28 хоног/	Бодит тоо	7	5	-2	188	159	-29
					1000 амьд төрөлтөд	10	8.4	-2	7.8	8.3	0.4
					Нялхсын эндэгдэлд эзлэх хувь	87.5	50	-38	71.5	63.3	-8.1
				Нярайн эрт үеийн эндэгдэл /0-6 хоног/	Бодит тоо	3	3	0	145	107	-38
					Нярайн эндэгдэлд эзлэх хувь	42.9	60	17	77.1	67.3	-9.8
				Нярайн хожуу үеийн эндэгдэл /7-28 хоног/	Бодит тоо	4	2	-2	43	52	9
					Нярайн эндэгдэлд эзлэх хувь	57.1	40	-17	22.9	32.7	9.8
				7	Перинаталь эндэгдэл			Бодит тоо	5	9	4
1000 нийт төрөлтөд	7.1	15	8					11.0	11.3	0.2	
8	Нийт нас баралт			Бодит тоо	168	209	41	5253	5886	633	
9	Эмнэлгийн нас баралт			Бодит тоо	43	37	-6	1480	1795	315	
				Хувь	25.6	17.7	-8	28.2	30.5	2.3	
10	Эмнэлэгт хоног болоогүй нас баралт			Бодит тоо	10	6	-4	350	426	76	
				Хувь	23.3	16.2	-7	23.6	23.7	0.1	
11	Жирэмсний эрт хяналт			Хувь	92,4	91,6	1	90.2	91.5	1.3	
12	Эмчлэгдсэн хүний тоо			Бодит тоо	6403	11016	4613	221256	364774	143518	
13	Ор хоног			Бодит тоо	98993	79177	-19816	1611384	2559760	948376	
14	Халдварт өвчин			Бодит тоо	335	4743	4408	27190	245074	217884	
				10 000 хүн амд	28,7	409,8	381	81.0	718.7	637.5	
15	Амьсгалын замын халдварт өвчин			Бодит тоо	8	49	41	922	1411	489	
				10 000 хүн амд	0,7	4,2	4	2,8	4,1	1,3	
16	Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин			Бодит тоо	68	89	21	3432	3574	142	
				10 000 хүн амд	5,8	7,7	2	10,4	10,5	0,1	
17	Гэдэсний халдварт өвчин			Бодит тоо	0	10	10	307	532	225	
				10 000 хүн амд	0	0,9	0,9	0,9	1,6	0,6	
18	Зоонозын халдварт өвчин			Бодит тоо	0	0	0	25	44	19	
				10 000 хүн амд	0	0	0	0,1	0,1	0	
19	Цусаар дамжих халдварт авчин			Бодит тоо	1	2	1	36	59	23	
				10 000 хүн амд	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	
20	Бусад халдварт өвчин			Бодит тоо	258	4590	4332	22468	239454	216986	
				10 000 хүн амд	22,1	396,6	374	68,1	702,2	634,1	

1. Эх хүүхдийн эрүүл мэнд

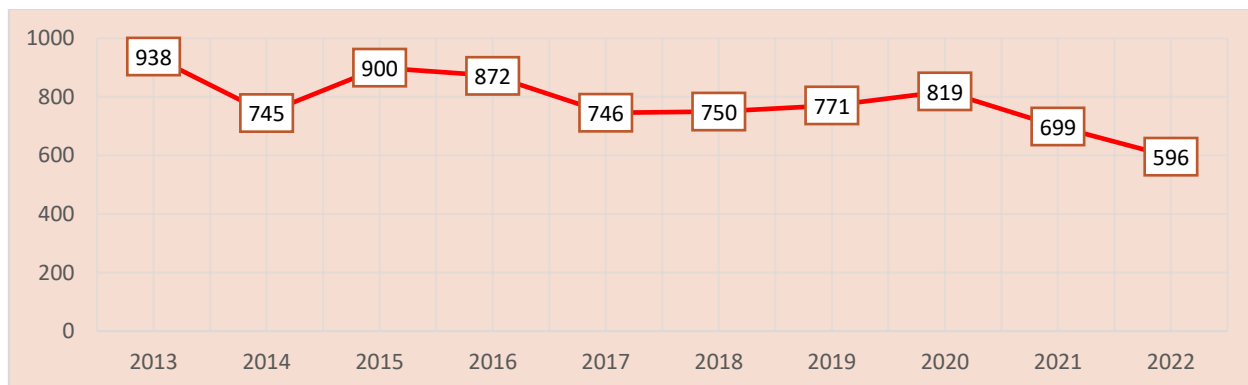
1.1 Төрөлт

Аймгийн хэмжээнд 2022 оны эхний 4 сарын байдлаар 601 эх төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 96 төрөлтөөр буюу 13.8 хувиар буурсан байна. Төрсөн эхчүүдийн 376 нь буюу 62.6 хувь нь эмчийн хяналтын үзлэгт 6 ба түүнээс дээш удаа хамрагдсан байна. 2021 оны эхний 4 сарын байдлаар мэс заслын аргаар төрсөн эхчүүд 152 буюу 25.3 хувийг эзэлж байна.

Зураг 1. Төрсөн эхийн эзлэх хувь, эмнэлгийн төрлөөр /2022 оны 4 сарын байдлаар/

Зураг 2. Амьд төрсөн хүүхдийн тоо /2013-2022 оны эхний 4 сард/

1.2. Хүүхдийн эрүүл мэнд

2022 оны эхний 4 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 596 хүүхэд амьд төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 103 хүүхдээр буурчээ. Төрөлтийн түвшин 1000 хүн амд 5.1 байна. Амьд төрсөн хүүхдийн 315 буюу 52.9 хувь нь хүү, 281 буюу 47.1 хувь нь охин байна. Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа 100 охинд ойролцоогоор 112 хүү ногдож байна. Амьд төрсөн нийт хүүхдээс 25 нярай буюу 4.2 хувь нь 2500 грамаас доош жинтэй, 2 тохиолдол буюу 0.3 хувь нь төрөлхийн гажигтай төрсөн байна. Төрсний дараа 1 цагийн дотор хөхөө амласан хүүхдийн эзлэх хувь 95.8 байна. Амьгүй төрөлтийн түвшин 1000 нийт төрөлтөд 10.0 байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2022-4 сар

Хүснэгт 1. Төрөлт, амьд, амьгүй төрсөн хүүхдийн мэдээлэл, 2021-2022 оны эхний 4 сар

	Төрсөн эх				Амьд төрсөн хүүхэд				Амьгүй төрсөн хүүхэд			
	2021 сар	2021 өсгөн	2022 сар	2022 өсгөн	2021 сар	2021 өсгөн	2022 сар	2022 өсгөн	2021 сар	2021 өсгөн	2022 сар	2022 өсгөн
БаруунБаян-Улаан	1	4	1	1	1	4	1	1	0	0	0	0
Бат-Өлзий		5	3	18		5	3	18	0	0	0	0
Баянгол		2	1	2		2	1	2	0	0	0	0
Баян-Өндөр		1	2	2		1	2	2	0	0	0	0
Богд	4	17	3	11	4	17	3	11	0	0	0	0
Бүрд	2	6	2	5	2	6	2	5	0	0	0	0
Гучин-Ус	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
Зүйл	0	0	0	1		0		1	0	0	0	0
ЗБУ		0	1	1		0		0	0	0	1	1
Нарийнтгээл	0	2		1		2		1	0	0	0	0
Өлзийт		1	0	1		1		1	0	0	0	0
Сант	0	1	0	2		1		2	0	0	0	0
Тарагт		1	0	0		1		0	0	0	0	0
Төгрөг		0	0	0		0		0	0	0	0	0
Уянга	7	19	2	4	7	19	2	4	0	0	0	0
Хайрхан-дулаан		1	0	1		1		1	0	0	0	0
Хархорин	19	99	23	72	19	99	23	71	0	0	0	1
Хужирт	3	4	2	4	3	4	2	4	0	0	0	0
Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв	132	533	122	474	132	535	122	471	1	2	0	4
Түшигдөлгөөн ӨЭМТ												
Асар-хайрхан												
Аймгийн нийт дүн	169	697	163	601	169	699	162	596	1	2	1	6

Хүснэгт 2. Амьд төрсөн хүүхэд, эхийн тээлтийн хугацаа, хувиар, 2022 оны эхний 4 сар

	22-28 долоо хоногтой	29-32 долоо хоногтой	33-36 долоо хоногтой	37-42 долоо хоногтой	42 долоо хоногоос дээш	Төрөлхийн гажигтай төрсөн	2500 граас доош жинтэй төрсөн хүүхэд
Баруун-баянулаан	0.00	0.0	0.0	100.0		0.0	0.0
Бат-Өлзий	0.00	5.6	5.6	88.9		0.0	5.6
Баянгол	0.00	0.0	0.0	100.0		0.0	0.0
Баян-Өндөр	0.00						
Богд	0.00	0.0	0.0	100.0		0.0	0.0
Бүрд	0.00	0.0	0.0	100.0		0.0	0.0
Гучин-Ус	0.00						
Зүйл	0.00	0.0	0.0	100.0		0.0	0.0
Зүүн-баянулаан							
Нарийнтгээл	0.00	0.0	0.0	100.0		0.0	0.0
Өлзийт	0.00	0.0	0.0	100.0		0.0	0.0
Сант	0.00	0.0	0.0	100.0		0.0	0.0
Тарагт							
Төгрөг							
Уянга	0.00	0.0	0.0	100.0		0.0	0.0
Хайрхандулаан	0.00	0.0	0.0	100.0		0.0	0.0
Хархорин	1.41	0.0	4.2	94.4		1.4	4.2
Хужирт	0.00	0.0	0.0	100.0		0.0	0.0
Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв	0.42	1.5	5.1	93.0	0	0.2	4.5
Аймгийн дундаж	0.50	1.3	4.7	93.5	0	0.3	4.2

2022 оны эхний 4 сард 596 амьд хүүхэд төрж 10 жилийн өмнөхтэй харьцуулахад 342 тохиолдлоор, сүүлийн 10 жилийн дундажтай харьцуулахад 187 тохиолдлоор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

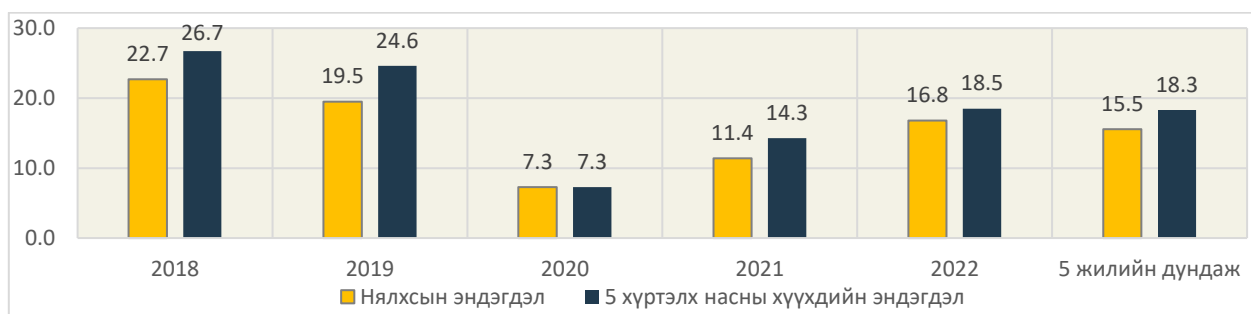
1.3. Эх хүүхдийн үзүүлэлт

Хүснэгт 3. Эх нялхсын үзүүлэлт, 2021-2022 оны эхний 4 сар

Сумдын нэрс	Эхийн эндэгдэл				Нийт амьд төрсөн хүүхэд			0-6 хоногтой эрт нярайн эндэгдэл				
	2021 оны эхний 4 сар	100 000 амьд төрөлтөд	2022 оны эхний 4 сар	100 000 амьд төрөлтөд	БОЭТ	Сум	Бүгд	БОЭТ	Сум	Бүгд	2022 оны 4 сар, 1000 амьд төрөлтөд	2021 оны эхний 4 сар
ББУлаан	1	4761.9		0.0	14	2	16			0	0.0	47.6
Бат-Өлзий		0.0		0.0	27	14	41			0	0.0	0.0
Баянгол		0.0		0.0	11	1	12	1		1	83.3	0.0
Баян-Өндөр		0.0			3	2	5			0		83.3
Богд		0.0		0.0	17	10	27	1		1	37.0	0.0
Бүрд		0.0		0.0	6	6	12			0	0.0	0.0
Гучин-Ус		0.0		0.0	14	1	15			0	0.0	0.0
Зүйл		0.0		0.0	17	1	18			0	0.0	0.0
ЗБУ		0.0		0.0	13	0	13			0	0.0	0.0
Нарийнтгээл		0.0		0.0	15	1	16			0	0.0	71.4
Өлзийт		0.0		0.0	7	1	8			0	0.0	0.0
Сант		0.0		0.0	11	1	12			0	0.0	0.0
Тарагт		0.0		0.0	14	4	18	1		1	55.6	0.0
Төгрөг		0.0		0.0	14		14			0	0.0	0.0
Уянга		0.0		0.0	42	4	46			0	0.0	0.0
Хайрхан-дулаан		0.0		0.0	12	2	14			0	0.0	0.0
Хархорин		0.0		0.0	1	16	17			0	0.0	0.0
Хужирт		0.0		0.0	11	13	24			0	0.0	0.0
Уянсэтгэл ӨЭМТ		0.0		0.0	50	0	50			0	0.0	0.0
Түшигдөлгөөн ӨЭМТ		0.0		0.0	55	1	56			0	0.0	0.0
Нарны дөш ӨЭМТ		0.0		0.0	85	0	85			0	0.0	0.0
Энэрэл-Хархорин ӨЭМТ		0.0		0.0	6	27	33			0	0.0	0.0
Харьяалалын бус		0.0		0.0	26	18	44			0	0.0	0.0
Дүн	1	143.1	0	0.0	471	125	596	3	0	3	5.0	4.3

Амьд төрсөн хүүхдийн 79.0 хувь нь Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвд, 21.0 хувь нь сумын эрүүл мэндийн төвд төрсөн байна. 2022 оны эхний 4 сарын байдлаар 0-6 хоногтой эрт нярайн эндэгдлийн 3 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

Зураг 3. Нялхас, 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1 000 амьд төрөлтөд, 2018-2022 оны эхний 4 сар

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2022-4 сар

Хүснэгт 4. 1 000 амьд төрөлтөнд ногдох нялхас, 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, сумдаар, 2021-2022 оны 4 сар

Сумдын нэрс	Нялхсын эндэгдэл					0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл					0-28 хоногтой нярайн эндэгдэл /тохиолдлын тоогоор/	
	БОЭТ	Сум	Бүгд	2022 оны 4 сар 1000 амьд төрөлтөд	2021 оны эхний 4 сар	БОЭТ	Сум	Бүгд	2022 оны 4 сар 1000 амьд төрөлтөд	2021 оны эхний 4 сар	2021 оны 4 сар	2022 оны 4 сар
БаруунБаян-Улаан			0	0.0	47.6			0	0.0	47.6	1	
Бат-Өлзий		1	1	24.4	28.6		1	1	24.4	28.6	1	
Баянгол	1		1	83.3	0.0	1		1	83.3	0.0		1
Баян-Өндөр			0		83.3			0		83.3	1	
Богд	1		1	37.0	0.0	1		1	37.0	0.0		1
Бүрд			0	0.0	71.4			0	0.0	71.4	1	
Гучин-Ус			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
Зүйл			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
ЗБУ	1		1	76.9	0.0	1		1	76.9	0.0		1
Нарийнтгээл			0	0.0	71.4			0	0.0	71.4	1	
Өлзийт			0		0.0			0		0.0		
Сант			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
Тарагт	1		1	55.6	0.0	1		1	55.6	0.0		1
Төгрөг			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
Уянга		1	1	21.7	0.0		1	1	21.7	16.9		
Хайрхандулаан			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
Хархорин			0	0.0	0.0		1	1	58.8	0.0		
Хужирт	1	1	2	83.3	0.0	1	1	2	83.3	0.0		1
Уянсэтгэл ӨЭМТ		1	1	20.0	14.5		1	1	20.0	14.5		
Түшигдөлгөөн ӨЭМТ	1		1	17.9	0.0	1		1	17.9	0.0		
Нарны дөщ ӨЭМТ			0		0.0			0	0.0	9.7		
Энэрэл-XX ӨЭМТ			0	0.0	21.3			0	0.0	21.3	1	
Харьяалалын бус			0	0.0	17.5			0	0.0	17.5	1	
Аймгийн дүн	6	4	10	16.8	11.4	6	5	11	18.5	14.3	7	5
Улсын дундаж				13.1	11.0				16.4	12.8	6	4

2022 оны эхний 4 сарын байдлаар 0-1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 10 тохиолдол бүртгэгдэж 1 000 амьд төрөлтөнд 16.8 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 5.4 пунктээр, улсын дунджаас 3.7 пунктээр тус тус өндөр үзүүлэлттэй байна.

0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 11 тохиолдол бүртгэгдэж 1 000 амьд төрөлтөнд 18.5 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 4.2 пунктээр, улсын дунджаас 2.1 пунктээр тус тус өндөр үзүүлэлттэй байна. 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэлд осол гэмтлийн шалтгаант нас баралтын 2 тохиолдол бүртгэгдэж хүүхдийн эндэгдлийн 18.2 хувийг эзэлж байна.

Зураг 4. Тав хүртэлх насны хүүхдийн жинлэсэн хүүхдийн мэдээлэл, 2022 оны 4 сар

	Тухайн сард жинлэсэн хүүхдийн тоо	Үүнээс			А амин дэм уусан	Д амин дэм уусан	Олон найрлагат бичил тэжээл хэрэглэсэн хүүхдийн тоо
		Туранхай /жин, өндөр/ өндөр/	Тураалтай /жин насны үзүүлэлт/ насны үзүүлэлт/	Өсөлтийн хоцрогдолтой /өндөр насны үзүүлэлт/ үзүүлэлт/			
ББУлаан	59	0	0	0	0	23	0
Бат-Өлзий	493	8	0	7	0	559	0
Баянгол	147	0	0	0	0	440	1
Баян-Өндөр	91	0	0	0	0	248	0
Богд	58	0	0	0	180	228	0
Бүрд	55	0	0	0	0	184	0
Гучин-Ус	12	0	0	0	0	28	0
Зүйл	156	1	0	0	0	246	0
ЗБУ	129	1	1	1	16	138	0
Нарийнтээл	155	0	0	0	0	491	0
Өлзийт	102	0	0	0	0	58	25
Сант	105	6	0	0	32	152	0
Тарагт	137	1	0	0	0	285	0
Төгрөг	85	0	4	0	190	132	0
Уянга	862	6	0	0	588	1160	0
Хайрхандулаан	79	0	0	0	0	351	0
Хархорин	61	0	0	0	0	112	0
Хужирт	139	0	8	0	0	177	0
БОЭТ		0	0	0	0	0	0
Уянсэтгэл ӨЭМТ	268	6	0	9	635	1002	0
Түшигдөлгөөн ӨЭМТ	296	0	0	0	98	809	0
Нарны дөш ӨЭМТ	347	4	2	4	0	458	0
Энэрэл-XX ӨЭМТ	148	0	2	0	0	356	0
Аймгийн дүн	3984	33	17	21	1739	7637	26

2022 оны 4 сард 0-5 хүртэлх насны 3984 хүүхэд жинлэснээс 0.8 хувь нь туранхай, 0.4 хувь нь тураалтай, 0.5 хувь нь өсөлтийн хоцрогдолтой байна.

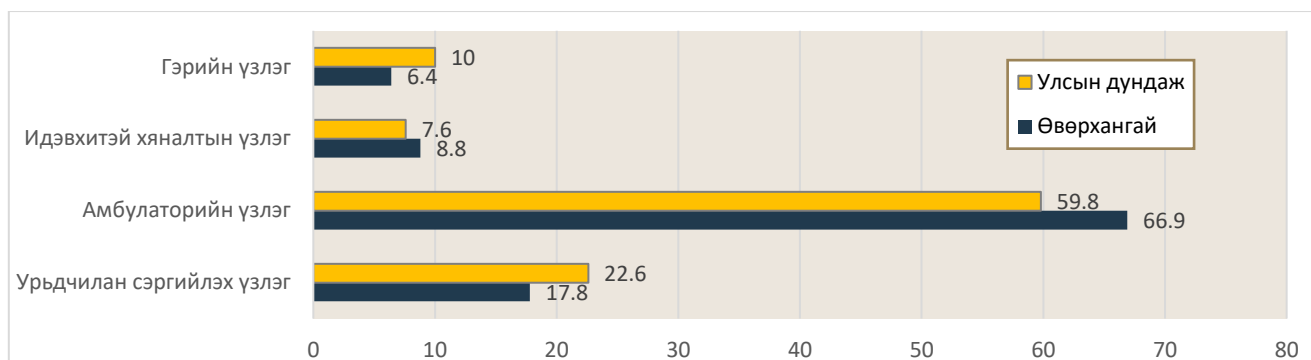
2. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ

2.1. Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ

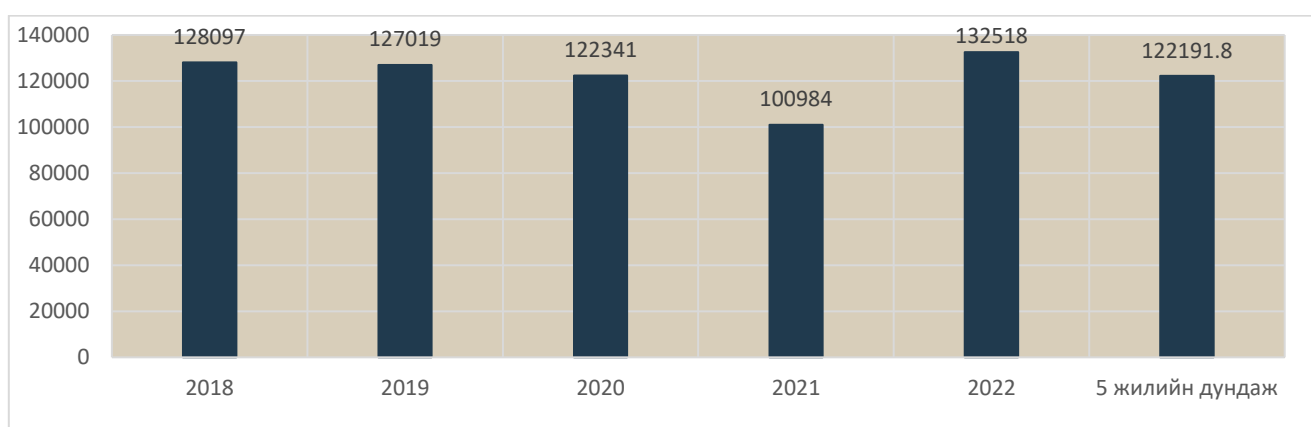
Аймгийн хэмжээнд 2022 оны эхний 4 сарын байдлаар нийт 132518 эмчийн үзлэг хийгдсэнээс 17.8 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 66.9 хувийг өвчний учир амбулаторт, 8.8 хувийг идэвхитэй хяналтын үзлэг, 6.4 хувийг гэрийн үзлэг тус тус эзэлж байна.

Зураг 5. Үзлэгийн төрөл, улс, аймгийн дундаж, 2022 оны эхний 4 сар

Зураг 6. Нийт үзлэгийн тоо, 2018-2022 оны эхний 4 сар

Хүснэгт 5. Үзлэгийн төрөл сумдаар, 2022 оны эхний 4 сар

Байгууллагын нэрс	Нийт үзлэгийн тоо	Үүнээс				
		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь	Өвчний учир амбулаторт	Диспансерийн хяналтын хувь	Гэрийн идэвхитэй хяналтын хувь	Гэрийн дуудлагын хувь
Баруунбаян-Улаан	361	28.5	62.6	0.0	4.7	31.3
Бат-Өлзий	2311	12.3	68.3	18.6	30.0	13.9
Баянгол	1476	17.3	86.4	8.5	19.9	2.3
Баян-Өндөр	1435	28.6	80.6	17.8	6.2	2.2
Богд	1429	34.6	59.3	35.8	5.4	3.0
Бүрд	589	19.2	81.5	21.4	7.5	1.0
Гучин-Ус	643	36.7	44.0	5.1	25.8	1.4
Зүйл	521	48.6	100.6	16.5	5.6	6.1
Зүүнбаян-Улаан	1275	20.8	59.4	7.7	36.5	15.1
Нарийнтээл	1768	26.9	74.0	13.2	2.0	13.1
Өлзийт	585	39.3	25.3	16.1	16.4	23.8
Сант	815	31.2	40.6	30.9	25.0	18.5
Тарагт	1138	43.1	29.3	20.7	18.6	16.1
Төгрөг	1390	13.6	89.9	14.0	14.2	12.7
Уянга	3988	49.3	33.9	31.5	3.7	1.9
Хайрхандулаан	496	19.2	79.4	11.3	22.8	10.1
Хархорин	13732	14.7	115.1	4.0	0.0	0.0
Хужирт	4267	17.6	91.9	6.8	5.9	8.3
БОЭТ	35687	18.9	113.0	8.9	0.0	0.0
Уянсэтгэл	4962	51.9	58.1	25.6	4.5	3.2

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2022-4 сар

Түшигдөлгөөн	5321	58.9	40.8	13.6	21.0	3.7
Нарны дөш	2953	12.3	79.4	21.5	21.4	7.0
Энэрэл-Хархорин	2757	29.2	50.6	39.5	11.2	12.2
Чинмэнд	2692	8.3	115.5	0.0	0.0	0.0
Асархайрхан	79	0.0	303.8	0.0	0.0	0.0
Хөх манал						
Ачтан-ирээдүй	727	25.9	98.8	0.0	0.0	0.0
Ариунсанаа	466	42.9	84.1	0.0	0.0	0.0
Агь мамба	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Үүдэн эмнэлгүүд	3044	16.2	103.4	0.0	0.0	0.0
Аймгийн дундаж	132518	17.8	66.9	8.8	4.1	2.3

2.2. Халдварт бус өвчлөл

Хүснэгт 6. Осол гэмтэл, хорт хавдрын өвчлөл, 2021-2022 оны эхний 4 сар

	Нийт халдварт бус өвчлөл				Үүнээс							
					Осол гэмтэл				Шинээр бүртгэгдсэн хорт хавдар			
	2021 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2021 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2021 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд
ББУлаан	370	1329.0	345	1262.8	0	0.0	1	3.7		0.0		0.0
Бат-Өлзий	340	449.1	410	537.6	0	0.0	2	2.6	1	1.3		0.0
Баянгол	449	1173.9	796	2121.0	0	0.0	0	0.0	1	2.6		0.0
Баян-Өндөр	86	235.8	56	156.6	0	0.0	1	2.8		0.0		0.0
Богд	208	358.4	232	400.4	5	8.6	8	13.8		0.0		0.0
Бүрд	36	123.9	34	116.5	1	3.4	0	0.0		0.0	1	3.4
Гучин-Ус	43	195.7	84	389.4	1	4.6	0	0.0		0.0		0.0
Зүйл	59	206.5	46	165.4	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
ЗБУ	305	790.4	266	692.3	12	31.1	10	26.0		0.0		0.0
Нарийнтгэл	270	745.9	157	433.1	6	16.6	6	16.6		0.0	1	2.8
Өлзийт	118	493.9	103	439.0	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Сант	294	831.9	135	384.2	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Тарагт	97	301.6	73	217.7	2	6.2	0	0.0		0.0	1	3.0
Төгрөг	780	2856.1	349	1293.1	9	33.0	2	7.4		0.0		0.0
Уянга	407	426.5	265	278.8	15	15.7	7	7.4		0.0	2	2.1
Хайрхан-дулаан	673	1920.7	580	1660.5	3	8.6	2	5.7		0.0		0.0
Хархорин	1693	4376.9	3078	7834.1	61	157.7	81	206.2		0.0		0.0
Хужирт	42	61.7	66	97.3	9	13.2	19	28.0	1	1.5		0.0
БОЭТ	9824		11395		159		238					
Уянсэтгэл	678	704.0	542	553.5	1	1.0	0	0.0	1	1.0		0.0
Түшигдөлгөөн	494	455.4	561	522.9	9	8.3	2	1.9	1	0.9	3	2.8
Нарны дөш	444	334.7	168	119.3	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Энэрэл-ХХ	946	1127.8	1179	1432.6	1	1.2	2	2.4		0.0		0.0
Хувийн эмнэлэг	205		235									
Харьяаллын бус												
Аймгийн дүн	18861	1615.0	21155	1804.1	294	25.2	381	32.5	5	0.4	8	0.7

2022 оны эхний 4 сарын байдлаар халдварт бус өвчний 21155 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 1804.1 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 2294 тохиолдлоор буюу 189.1 пунктээр өссөн байна.

Осол гэмтэл, гадны шалтгаант өвчлөлийн 381 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 32.5 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 87 тохиолдлоор буюу 7.3 пунктээр нэмэгдсэн

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2022-4 сар

байна. Хорт хавдрын өвчлөлийн 8 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 0.7 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 3 тохиолдлоор буюу 0.3 пунктээр нэмэгдсэн байна.

2.3. Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг

Аймгийн хэмжээнд 2022 оны эхний 4 сарын байдлаар артерийн гипертензи эрт илрүүлэг үзлэгт 18-аас дээш насны нийт 7144 хүн хамрагдсан бөгөөд 45.0 хувь нь эрэгтэй, 55.0 хувь нь эмэгтэй байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр нийт үзлэгийн 0.6 хувь нь артерийн гипертензи онош батлагдсан байна. Чихрийн шижин өвчний эрт илрүүлэг үзлэгт 18-аас дээш насны нийт 5757 хүн хамрагдсанаас 44.4 хувь нь эрэгтэй, 55.6 хувь нь эмэгтэй байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр нийт үзлэгийн 0.2 хувь нь чихрийн шижин онош батлагдсан байна. Элэгний хорт хавдрын эрт илрүүлэг үзлэгт 40-65 насны 5898 хүн хамрагдсанаас хорт хавдар оношлогдоогүй байна.

Хүснэгт 7. АГ, ЧШ, Элэгний хорт хавдрын эрт илрүүлгийн үзлэгийн хамрагдалтын хувь, 2022 оны эхний 4 сар

	Артерийн гипертензи		Чихрийн шижин		Артерийн гипертензи эрт илрүүлгийн үзлэг			Чихрийн шижин хэв шинж 2 эрт илрүүлгийн үзлэг			Элэгний хорт хавдрын эрт илрүүлгийн үзлэг	
	Хамрагдвал зохих хүний тоо	Хамрагдсан хувь	Хамрагдвал зохих хүний тоо	Хамрагдсан хувь	Нийт үзлэг	Давтан үзлэг	Онош батлагдсан	Нийт үзлэг	Давтан үзлэг	Онош батлагдсан	Нийт үзлэг	Онош батлагдсан
Баруунбаян-Улаан	672	26.6	672	26.6	179	0	0	179	0	0	179	
Бат-Өлзий	1744	22.4	1860	21.0	391	35	8	391	1	0	391	
Баянгол	1058	50.1	1058	50.1	530	0	0	530	0	0	530	
Баян-Өндөр	827	44.3	827	44.3	366	5	3	366	0	0	366	
Богд	1412	15.7	1412	15.7	221	0	0	221	0	0	221	
Бүрд	758	16.0	758	16.0	121	0	0	121	0	0	121	
Гучин-Ус	554	22.2	554	22.2	123	0	0	123	0	0	0	
Есөнзүйл	550	15.5	550	15.5	85	2	0	85	0	0	40	
Зүүнбаян-Улаан	1028	1.9	1028	1.9	20	0	0	20	0	0	0	
Нарийнтгэл	940	20.5	940	20.5	193	1	1	193	2	2	193	
Өлзийт	647	59.0	647	59.0	382	10	5	382	1	1	382	
Сант	805	17.6	805	17.6	142	10	0	142	3	0	10	
Тарагт	920	24.9	904	25.3	229	4	4	229	2	2	0	
Төгрөг	639	16.0	639	16.0	102	0	0	102	0	0	173	
Уянга	1869	48.4	1869	48.4	904	51	6	904	17	2	904	
Хайрхандулаан	838	58.4	957	54.1	489	1	1	518	0	0	518	
Хархорин	1200	7.4	1224	7.3	89	0	0	89	0	0	0	
Хужирт	1652	14.4	1652	14.4	238	0	0	238	3	3	0	
Уянсэтгэл	2062	24.9	2584	21.2	514	0	0	547	0	0	767	
Түшигдөлгөөн	2402	31.2	2650	37.7	750	6	6	998	3	3	1061	
Нарны дөш	2559	26.7	2559	26.7	684	18	1	684	0	0	0	
Энэрэл-ХХ	2401	16.3	2931	17.4	392	50	8	509	50	0	42	
Аймгийн дүн	27537	25.9	29080	26.0	7144	193	43	7571	82	13	5898	0

2.4. Жирэмсний хяналт

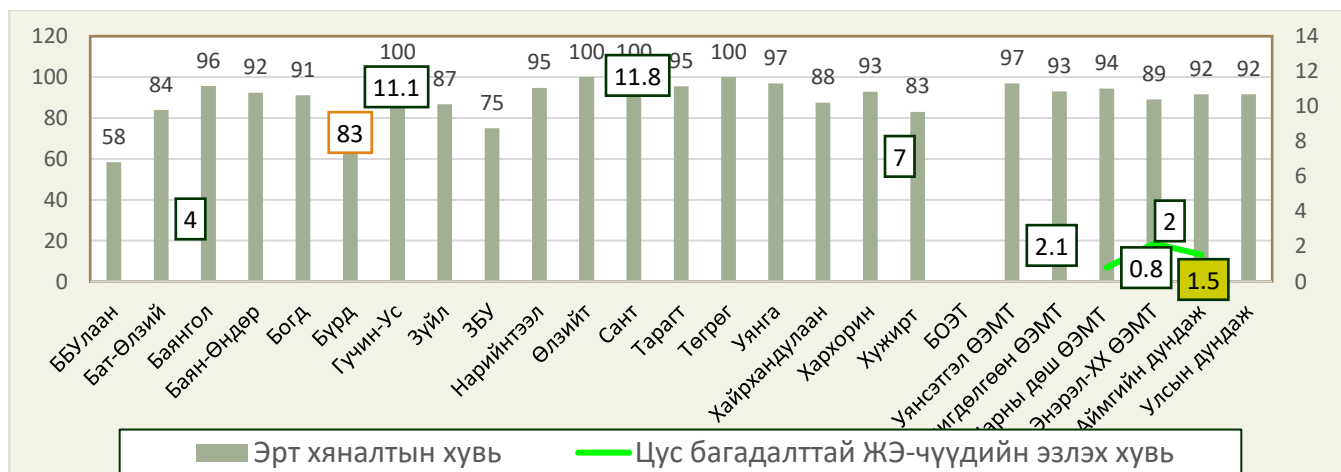
Аймгийн хэмжээнд 2022 оны эхний 4 сарын байдлаар жирэмсний хяналтад шинээр 784 эмэгтэйчүүд хамрагдсан ба 91.6 хувь нь эхний 3 сартайд, 7.1 хувь нь 4-6 сартайд, 1.3 хувь нь 7 ба түүнээс дээш сартайд хяналтад орсон байна. Хяналтад орсон жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 96.0 хувь нь цусны шинжилгээнд хамрагдсанаас 1.4 хувь нь цус багадалттай байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2022-4 сар
Хүснэгт 8. Жирэмсэн эхийн хяналт, 2021-2022 оны эхний 4 сар

Эмнэлгийн нэрс	Хяналтан д орсон нийт жирэмсэн эхчүүдийн тоо		Хяналтанд авсан хувь						Жирэмсэн эхийн үзүүлэлт, хувиар				Шинээр хяналтад орсон жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс БЗДХ илэрсэн хувь	
			Эхний 3 сартайд		4-6 сартайд		7 ба түүнээс дээш сартайд		Цусны шинжилгээнд хамрагдсан		Цус багатай жирэмсэн эх			
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2022-БЗДХ	Эзлэх хувь
ББУлаан	11	12	90.9	58.3	9.1	25.0	0.0	16.7	100.0	100.0	0.0	0.0	0	0.0
Бат-Өлзий	53	56	98.1	83.9	1.9	12.5	0.0	3.6	64.2	89.3	0.0	3.6	1	1.8
Баянгол	20	23	100.0	95.7	0.0	4.3	0.0	0.0	80.0	73.9	15.0	0.0	0	0.0
Баян-Өндөр	23	13	95.7	92.3	4.3	7.7	0.0	0.0	60.9	100.0	4.3	0.0	0	0.0
Богд	45	45	93.3	91.1	2.2	4.4	4.4	4.4	68.9	60.0	0.0	0.0	0	0.0
Бүрд	13	18	76.9	83.3	15.4	16.7	7.7	0.0	84.6	100.0	15.4	11.1	0	0.0
Гучин-Ус	14	12	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	91.7	0.0	0.0	0	0.0
Зүйл	17	15	100.0	86.7	0.0	13.3	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0	0.0
ЗБУ	15	16	100.0	75.0	0.0	25.0	0.0	0.0	86.7	100.0	0.0	0.0	0	0.0
Нарийнтээл	26	19	100.0	94.7	0.0	5.3	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0	0.0
Өлзийт	11	2	63.6	100.0	36.4	0.0	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0	0.0
Сант	24	17	95.8	100.0	4.2	0.0	0.0	0.0	100.0	100.0	12.5	11.8	1	5.9
Тарагт	14	22	100.0	95.5	0.0	0.0	0.0	4.5	100.0	100.0	7.1	0.0	0	0.0
Төгрөг	7	13	85.7	100.0	14.3	0.0	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0	0.0
Уянга	73	64	98.6	96.9	1.4	3.1	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0	2	3.1
Хайрхандулаан	17	16	100.0	87.5	0.0	6.3	0.0	6.3	100.0	100.0	0.0	0.0	0	0.0
Хархорин	38	28	89.5	92.9	10.5	3.6	0.0	3.6	100.0	100.0	0.0	7.1	0	0.0
Хужирт	53	53	86.8	83.0	13.2	15.1	0.0	1.9	77.4	100.0	0.0	0.0	0	0.0
БОЭТ	0	0											1	
Уянсэтгэл	92	97	88.0	96.9	12.0	3.1	0.0	0.0	98.9	100.0	9.8	2.1	3	3.1
Түшигдөлгөөн	84	71	91.7	93.0	8.3	7.0	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0	0.0
Нарны дөш	115	126	92.2	94.4	6.1	5.6	1.7	0.0	100.0	100.0	4.3	0.8	3	2.4
Энэрэл-ХХ	63	46	85.7	89.1	12.7	10.9	1.6	0.0	100.0	100.0	1.6	2.2	0	0.0
Аймгийн дун	828	784	92.4	91.6	6.9	7.1	0.7	1.3	92.4	96.0	3.0	1.5	11	1.4
Улсын дундаж			90.2	91.5										

Шинээр хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд 79.8 хувь, заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд 79.8 хувь, тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд 96.6 хувь, ХДХВ/ДОХ илрүүлэх шинжилгээнд 96.6 хувь нь тус тус хамрагдсан байна.

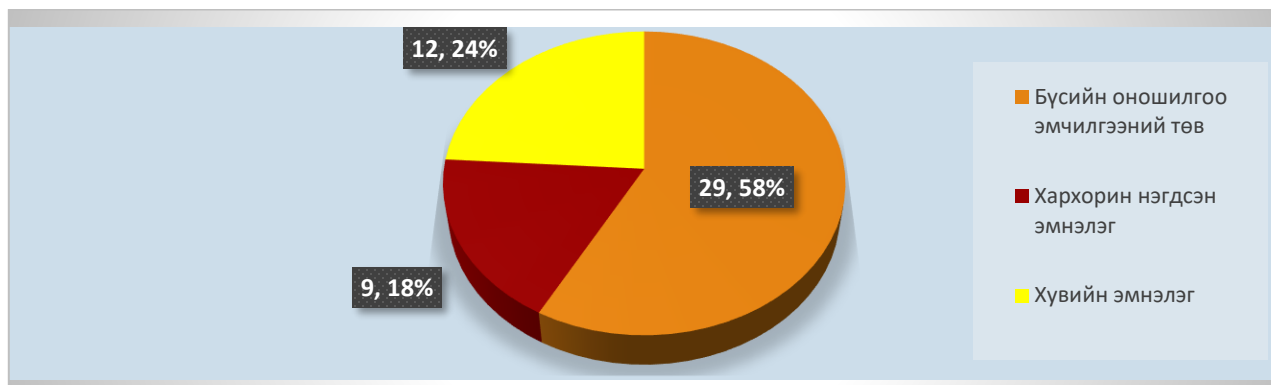
Зураг 7. Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь, сум, өрхөөр, 2022 оны эхний 4 сар

2.5. Үр хөндөлт

Аймгийн хэмжээнд 2022 оны эхний 4 сарын байдлаар нийт 50 эмэгтэйчүүд үр хөндүүлсэн байна. Нийт үр хөндөлтийн 4 тохиолдол буюу 5 хувийг хожуу үр хөндөлт эзэлж улсын дунджаас **0.6** пунктээр их байна. Өсвөр насныхны үр хөндөлтийн 5 тохиолдол бүртгэгдэж 10.0 хувийг эзэлж байна.

Зураг 8. Үр хөндөлтийн эзлэх хувь, байгууллагын төрлөөр, 2022 оны 4 сар

2.6. Түргэн тусламжийн дуудлага

Аймгийн хэмжээнд 2022 оны эхний 4 сарын байдлаар 6073 түргэн тусламжийн дуудлага хүлээн авч үйлчилсэнээс 26.7 хувийг алсын дуудлага эзэлж улсын дунджаас 18.1 пунктээр их байна. Осол гэмтлийн дуудлага 220 бүртгэгдэж 3.6 хувийг эзэлж улсын дунджаас 6.6 пунктээр бага байна.

Хүснэгт 9. Түргэн тусламжийн дуудлага, төрлөөр, 2021-2022 оны эхний 4 сар

	Нийт түргэн тусламжийн дуудлага								Дуудлагын төрөл, эзлэх хувиар			
	Түргэн тусламжийн дуудлага		Үүнээс						Алсын дуудлагын эзлэх хувь		Осол, гэмтлийн дуудлагын эзлэх хувь	
			Алсын дуудлага		Ойрын дуудлага		Осол, гэмтлийн дуудлага					
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
ББУлаан	177	158	57	66	120	92	0	1	32.2	41.8	0.0	0.6
Бат-Өлзий	434	443	131	151	303	292	2	3	30.2	34.1	0.5	0.7
Баянгол	170	189	71	88	99	101	0	1	41.8	46.6	0.0	0.5
Баян-Өндөр	116	122	56	58	60	64	0	0	48.3	47.5	0.0	0.0
Богд	87	118	44	69	43	49	4	1	50.6	58.5	4.6	0.8
Бүрд	159	86	77	64	82	22	1	0	48.4	74.4	0.6	0.0
Гучин-Ус	145	178	51	74	94	104	2	1	35.2	41.6	1.4	0.6
Зүйл	281	200	145	98	136	102	0	0	51.6	49.0	0.0	0.0
ЗБУ	102	85	66	49	36	36	6	5	64.7	57.6	5.9	5.9
Нарийнтээл	160	231	77	134	83	97	1	2	48.1	58.0	0.6	0.9
Өлзийт	139	139	81	98	58	41	1	0	58.3	70.5	0.7	0.0
Сант	79	151	53	99	26	52	0	0	67.1	65.6	0.0	0.0
Тарагт	81	111	30	40	51	71	0	1	37.0	36.0	0.0	0.9
Төгрөг	132	144	25	41	107	103	1	3	18.9	28.5	0.8	2.1
Уянга	407	321	154	137	253	184	5	5	37.8	42.7	1.2	1.6
Хайрхандулаан	301	337	147	150	154	187	13	5	48.8	44.5	4.3	1.5
Хархорин	839	1093	67	81	772	1012	22	22	8.0	7.4	2.6	2.0
Хужирт	459	355	112	98	347	257	1	9	24.4	27.6	0.2	2.5
БӨЭТ	1581	1612	11	26	1570	1586	118	161	0.7	1.6	7.5	10.0

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2022-4 сар

Уянсэтгэл	0	0	0	0	0	0	0	0				
Түшигдөлгөөн	0	0	0	0	0	0	0	0				
Нарны дөш	0	0	0	0	0	0	0	0				
Энэрэл-ХХ	0		0	0	0	0	0	0				
Дүн	5849	6073	1455	1621	4394	4452	177	220	24.9	26.7	3.0	3.6

2.7. Хэвтэн эмчлүүлэгсдийн тусламж үйлчилгээ

Аймгийн хэмжээнд 2022 оны эхний 4 сарын байдлаар 11016 үйлчлүүлэгч эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж, 79177 ор хоног ашигласан байна. Аймгийн дунджаар ор ашиглалтын хувь 42.6 байгаа нь улсын дунджаас 23.3 пунктээр бага, дундаж ор хоног 7.2 байгаа нь улсын дунджаас 0.2 пунктээр их түвшинд байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хэвтэн эмчлүүлэгч 4613 -р нэмэгдсэн байна.

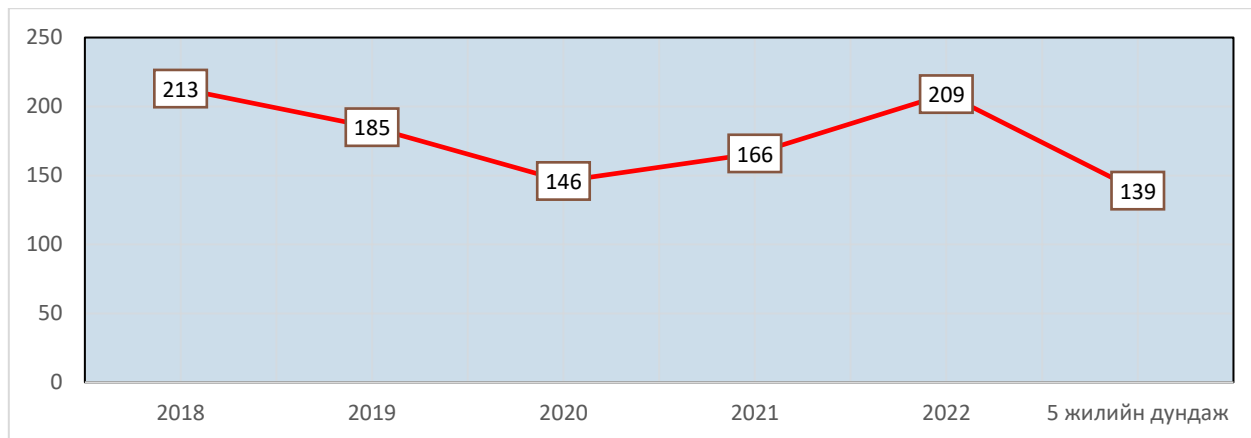
Хүснэгт 10. Стационарын тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, 2021-2022 оны эхний 4 сар

Эмнэлгийн нэрс	Хэвтэн эмчлүүлсэн		Орны үзүүлэлт, 2022					
	2021 оны эхний 4 сар	2022 оны эхний 4 сар	Орны тоо	Ор хоног	Орны фонд ашиглалт	Орны фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
Баруунбаян-Улаан	98	143	64	981	15.3	12.6	6.9	2.2
Бат-Өлзий	138	434	83	2734	32.9	27.1	6.3	5.2
Баянгол	74	214	59	1816	30.8	25.3	8.5	3.6
Баян-Өндөр	45	92	15	630	42.0	34.5	6.8	6.1
Богд	160	225	104	1411	13.6	11.2	6.3	2.2
Бүрд	102	143	15	893	59.5	48.9	6.2	9.5
Гучин-Ус	48	207	50	1613	32.3	26.5	7.8	4.1
Есөнзүйл	118	167	24	1179	49.1	40.4	7.1	7.0
Зүүнбаян-Улаан	79	136	12	999	83.3	68.4	7.3	11.3
Нарийнтгээл	177	274	85	2215	26.1	21.4	8.1	3.2
Өлзийт	40	137	42	924	22.0	18.1	6.7	3.3
Сант	114	174	41	1090	26.6	21.9	6.3	4.2
Тарагт	60	167	29	981	33.8	27.8	5.9	5.8
Төгрөг	86	151	12	1215	101.3	83.2	8.0	12.6
Уянга	214	345	90	2297	25.5	21.0	6.7	3.8
Хайрхандулаан	105	184	22	1416	64.4	52.9	7.7	8.4
Хархорин	721	1515	75	10810	144.1	118.5	7.1	20.2
Хужирт	152	314	96	2312	24.1	19.8	7.4	3.3
БОЭТ	2718	4257	460	31687	68.9	56.6	7.4	9.3
Уянсэтгэл	0	0		0				
Түшигдөлгөөн	0	0		0				
Нарны дөш	0	0		0				
Энэрэл-хархорин	0	0		0				
Чинмэнд	455	789	45	5655	125.7	93.0	7.2	17.5
Асархайрхан	0	51	15	283	18.9	15.5	5.5	3.4
Хөх манал	0	0	15	0	0.0	0.0		0.0
Асар хайрхан	357	466	50	2974	59.5	54.3	6.4	9.3
Ариунсанаа	342	431	100	3062	30.6	167.8	7.1	4.3
Агь мамба	0	0	18	0	0.0	0.0		0.0
Үүдэн эмнэлэг	0	0		0				
Аймгийн дундаж	6403	11016	1621	79177	48.8	42.6	7.2	6.8
Улсын дундаж					72.5	65.9	7	10.6

3. Нас баралт

2022 оны эхний 4 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд нас баралтын 209 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 43 тохиолдлоор буурсан байна. Нийт нас баралтын 124 тохиолдол буюу 59.3 хувь нь эрэгтэй, 85 буюу 40.7 хувь нь эмэгтэй байна. Нийт нас баралтын 17.7 хувь нь эмнэлэгт нас барсан бөгөөд үүнээс 16.2 хувь нь хоног болоогүй нас барсан байна.

Зураг 9. Нас барсан хүний тоо, 2018-2022 оны эхний 4 сар

Нас баралтын түвшин 1000 хүн амд 1.8 болж улсын дундажтай ижил түвшинд байна. Нас баралтын 4.9 хувийг нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл эзэлж улсын дунджаас 0.6 пунктээр их, 5.3 хувийг 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл эзэлж улсын дунджаас 0.1 пунктээр бага түвшинд байна.

Хүснэгт 11. Хүн амын нас баралтын үзүүлэлт, сумдаар /2021-2022 оны эхний 4 сард/

	Нийт нас баралт		Эмнэлэгт нас баралт				БОУГ-ийн нас баралт харьяалал-лаар		Эмнэлгийн нас баралтын хувь		Нас баралт /1000 хүн амд/	
	2021	2022	2021 он		2022 он		2021	2022	2021	2022	2021	2022
			тоо	хувь	тоо	хувь						
Баруунбаян-Улаан	4	3	1	25.0	0	0.0	2	2	1.0	0.0	2.2	1.8
Бат-Өлзий	13	23	4	30.8	3	13.0	1		2.9	0.7	1.8	3.0
Баянгол	4	6	0	0.0	0	0.0		2	0.0	0.0	1.0	2.1
Баян-Өндөр	3	6	1	33.3	1	16.7	1		2.2	1.1	1.1	1.7
Богд	8	8	1	12.5	2	25.0		3	0.6	0.9	1.4	1.9
Бүрд	3	6	0	0.0	1		2		0.0	0.7	1.7	2.1
Гучин-Ус	3	4	0	0.0	1		1		0.0	0.5	1.8	1.9
Есөнзүйл	5	3	0	0.0	0	0.0			0.0	0.0	1.8	1.1
Зүүнбаян-Улаан	5	5	1	20.0	0	0.0		1	1.3	0.0	1.3	1.6
Нарийнтээл	1	6	0	0.0	0	0.0	1		0.0	0.0	0.6	1.7
Өлзийт	6	3	1	16.7	0	0.0			2.5	0.0	2.5	1.3
Сант	5	6	1	20.0	1	16.7			0.9	0.6	1.4	1.7
Тарагт	0	4	0		0	0.0		2	0.0	0.0	0.0	1.8
Төгрөг	3	0	0	0.0	0		1	2	0.0	0.0	1.5	0.7
Уянга	19	19	2	10.5	1	5.3		1	0.9	0.3	2.0	2.1
Хайрхандулаан	2	3	1	50.0	1	33.3			1.0	0.5	0.6	0.9
Хархорин	11	12	4	36.4	2	16.7			0.6	0.1	2.8	3.1

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2022-4 сар

Хужирт	10	14	1	10.0	1	7.1		1	0.7	0.3	1.5	2.2
БОЭТ	25	23	25	100.0	23	100.0			0.9	0.5		
Уянсэтгэл	8	10					3				1.1	1.0
Түшигдөлгөөн	10	17					4	4			1.3	2.0
Нарны дөш	13	21					5	3			1.4	1.7
Энэрэл-Хархорин	7	7					1				1.0	0.9
Чинмэнд												
Харьялаллын бус							3	2				
Аймгийн дүн	168	209	43	25.6	37	17.7	25	23	0.7	0.3	1.7	2.0
Улсын дундаж				28.2		30.5						

Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралтын 21 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт нас баралтын 10.2 хувийг эзэлж улсын дунджаас 7.1 пунктээр бага байна..

2022 оны эхний 4 сарын байдлаар хорт хавдрын шалтгаант нас баралтын 47 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 4.0 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 7 тохиолдлоор буюу 0.6 пунктээр өссөн байна. Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралтын 21 тохиолдол бүртгэгдснээс амиа хорлолт 23.8 хувийг, зам тээврийн осол 23.8 хувийг, бусдад хорлогдсон тохиолдол 9.5 хувийг, бусад осол 42.9 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 12. Хорт хавдар, осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралтын тохиолдол, 2021-2022 оны эхний 4 сар

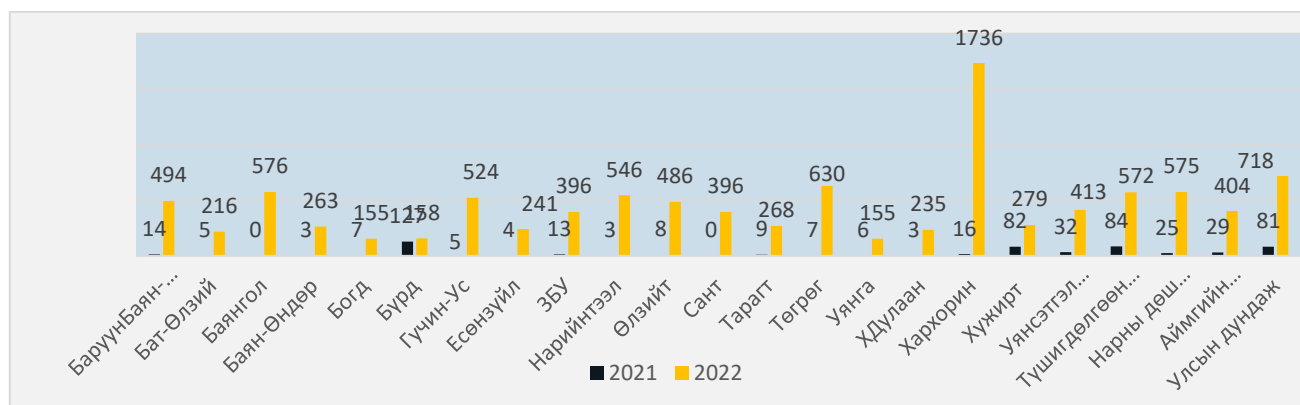
	Хорт хавдрын шалтгаант нас баралт				Нийт гадны шалтгаант нас баралт		Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт, төрлөөр								
	2021 он		2022 он		2021	2022	Амиа хорлосон		Зам тээврийн осол		Бусдад хорлогдсон		Бусад осол		
	Тоо	10000 хүн амд	Тоо	10000 хүн амд			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Баруунбаян-Улаан	0	0.0	0	0.0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Бат-Өлзий	4	5.3	5	6.6	2	2	0	1	0	0	0	0	0	2	1
Баянгол	0	0.0	2	5.3	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Баян-Өндөр	1	2.7	1	2.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Богд	1	1.7	1	1.7	2	1	2	0	0	1	0	0	0	0	0
Бүрд	2	6.9	3	10.3	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Гучин-Ус	0	0.0	0	0.0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Есөнзүйл	1	3.5	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Зүүнбаян-Улаан	0	0.0	1	2.6	2	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0
Нарийнтгээл	0	0.0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Өлзийт	2	8.4	0	0.0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Сант	1	2.8	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Тарагт	0	0.0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Төгрөг	2	7.3	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Уянга	4	4.2	8	8.4	2	4	0	0	1	1	0	0	1	3	0
Хайрхандулаан	0	0.0	0	0.0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Хархорин	2	5.2	1	2.5	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0
Хужирт	3	4.4	5	7.4	1	3	1	3	0	0	0	0	0	0	0
БОЭТ	2		2		2	2	0	0	1	1	0	0	1	1	0
Уянсэтгэл	5	5.2	4	4.1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Түшигдөлгөөн	4	3.7	6	5.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нарны дөш	4	3.0	6	4.3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Энэрэл-Хархорин	2	2.4	2	2.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Аймгийн дүн	40	3.4	47	4.0	15	21	4	5	5	5	0	2	6	9	0

4. Халдварт өвчин

Аймгийн хэмжээнд 2022 оны эхний 4 сарын байдлаар 9 төрлийн 4743 халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 404 ноогдож улсын дунджаас 674 пунктээр бага байна. Өмнөх оны мөн үеэс 4408 тохиолдлоор буюу 10 000 хүн амд ногдох өвчлөл 376-аар нэмэгдсэн байна.

Зураг 10. Нийт халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, байгууллагын төрлөөр, 2021-2022 оны эхний 4 сар

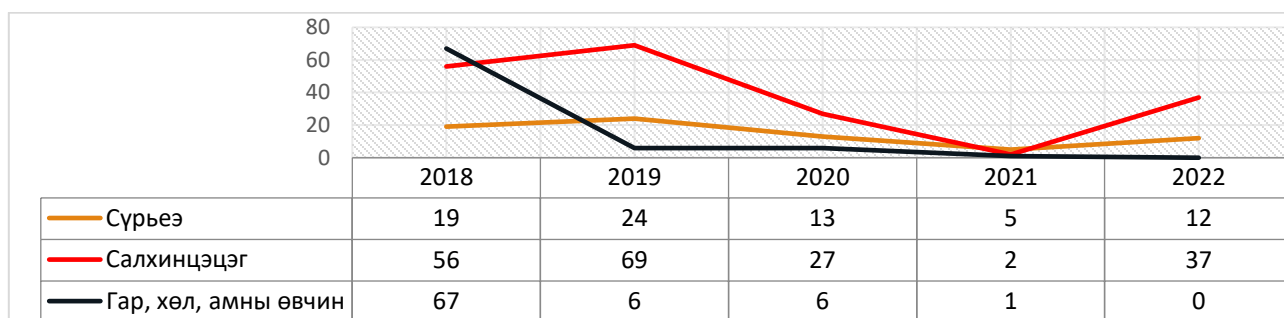
Хүснэгт 13. Халдварт өвчний тохиолдол, нас баралт, төрлөөр, 2021, 2022 оны 4 сар

	Халдварт өвчний төрөл	Өвчлөл			Нас баралт		
		2021 он	2022 он	Зөрүү	2021 он	2022 он	Зөрүү
1	Амьсгалын замын халдварт өвчин	8	49	41	0	0	0
2	Бэлгийн замын халдварт өвчин	68	89	21	0	0	0
3	Гэдэсний халдварт өвчин	0	10	10	0	0	0
4	Зоонозын халдварт өвчин	0	0	0	0	0	0
5	Цусаар дамжих халдварт өвчин	1	2	1	0	0	0
6	Бусад халдварт өвчин	258	4590	4332	0	1	1
7	Нийт халдварт өвчин	335	4740	4405	0	1	1

4.1. Амьсгалын замын халдварт өвчин

2022 оны эхний 4сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд амьсгалын замын халдварт өвчний 49 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт халдварт өвчний 1.0 хувийг эзэлж байна. Амьсгалын замын халдварт өвчин өмнөх оноос 41 тохиолдлоор буюу 6 дахин нэмэгдсэн байна.

Зураг 11. Амьсгалын замын халдварт өвчний тохиолдол, 2018-2022 оны эхний 4 сар

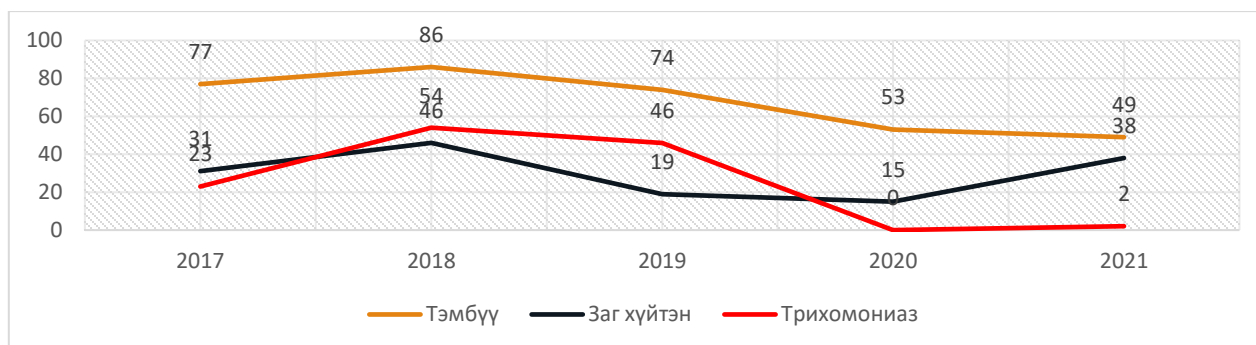
Хүснэгт 14. Амьсгалын замын халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, 2021-2022 оны эхний 4 сар

	Улаанбурухан /B05/		B01 Салхинцэцэг /Varicella/		A15-A19 Сүрьеэ/Tuberculosis/		B26 Гахай хавдар /Mumps/		B08.4 Гар, хөл, амны өвчин /Hand, foot and mouth disease/											
	2021 оны 4 сар	10000 хүн амд	2022 оны 4 сар	10000 хүн амд	2021 оны 4 сар	10000 хүн амд	2022 оны 4 сар	10000 хүн амд	2021 оны 4 сар	10000 хүн амд										
ББУлаан		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0										
Бат-Өлзий		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0										
Баянгол		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0										
Баян-Өндөр		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0										
Богд		0.0		0.0	0	0.0	1	1.7		0.0										
Бүрд		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0										
Гучин-Ус		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0										
Есөнзүйл		0.0		0.0	4	14.4	1	3.5		0.0										
Зүүн-БУ		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0										
Нарийнтээл		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0										
Өлзийт		0.0		0.0	1	4.3	0	0.0		0.0										
Сант		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0										
Тарагт		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0										
Төгрөг		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0										
Уянга		0.0		0.0	0	0.0	1	1.0		0.0										
Хайрхандулаан		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0										
Хархорин		0.0		0.0	13	10.6	1	0.8		0.0										
Хужирт		0.0		0.0	0	0.0	5	7.4		0.0										
Уянсэтгэл		0.0		0.0	1	1.0	8	8.2		0.0										
Түшигдөлгөөн		0.0		0.0	1	0.9	5	4.7		0.0										
Нарны дөш		0.0		0.0	0	0.0	1	0.7		0.0										
Харьяаллын бус					0		0													
Аймгийн дун	0	0.0	0	0.0	2	0.2	37	3.2	5	0.4	12	1.0	0	0.0	0	0.0	1	0.1	0	0.0
Улсын дундаж						0.3		1.8		2.4		2.2		0.0		0.1		0.3		0.2

4.2. Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин

2022 оны эхний 4 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчний 89 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний 1.9 хувийг эзэлж байна. Өмнөх оны мөн үеэс 21 тохиолдлоор буюу 30.1 хувиар өссөн байна. Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчний 42.7 хувийг заг хүйтэн, 55.0 хувийг тэмбүү, 2.3 хувийг трихомониаз тус тус эзэлж байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад тэмбүүгийн өвчлөл 4 тохиолдлоор буурсан ба 10 000 хүн амд ногдох тэмбүүгийн өвчлөл Арвайхээр, Баян-өндөр, Зүүнбаян-улаан, Сант, Өлзийт, Уянга сумдуудад аймгийн дундаж үзүүлэлтээс 0.1-12.6 пунктээр өндөр байна.

Зураг 12. Бэлгийн замын халдварт өвчний тохиолдол, 2018-2022 оны эхний 4 сар

Хүснэгт 15. Бэлгийн замын халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, 2021-2022 оны эхний 4 сар

	A50-A53 Тэмбүү /Syphilis/				A54 Гонококкт халдвар /Gonococcal infection/				A59 Трихомониаз /Trichomoniasis/				Төрөлхийн тэмбүү /A50/			
	2021 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2021 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2021 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2021 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд
Баруунбаян-Улаан	0	0.0	1	3.7	0	0.0	2	7.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Бат-Өлзий	2	2.6	1	1.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Баянгол	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Баян-Өндөр	1	2.7	6	16.8	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Богд	3	5.2	1	1.7	0	0.0	1	1.7	0	0.0	1	1.7	0	0.0	0	0.0
Бүрд	3	10.3	1	3.4	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Гучин-Ус	1	4.6	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Зүйл	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	3.6	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
ЗБУ	3	7.8	3	7.8	2	5.2	5	13.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Нарийнтгээл	0	0.0	0	0.0	1	2.8	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Өлзийт	1	4.2	1	4.3	0	0.0	1	4.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Сант	0	0.0	4	11.4	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Тарагт	0	0.0	1	3.0	0	0.0	2	6.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Төгрөг	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	3.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Уянга	4	4.2	6	6.3	1	1.0	1	1.1	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Хайрхандулаан	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Хархорин	2	1.6	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Хужирт	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Уянсэтгэл	6	6.2	8	8.2	3	3.1	5	5.1	0	0.0	1	1.0	0	0.0	0	0.0
Түшигдөлгөөн	10	9.2	6	5.6	3	2.8	7	6.5	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Нарны дөш	15	11.3	8	5.7	4	3.0	12	8.5	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Харьяаллын бус	2		2		1		0				0					
Аймгийн дундаж	53	4.5	49	4.2	15	1.3	38	3.2	0	0.0	2	0.2	0	0.0	0	0.0
Улсын дундаж		4.0		3.6		3.4		4.0		3.0		2.8				

4.3 Вируст гепатитын халдвар

Хүснэгт 16. Вируст гепатитын халдварт өвчин, 2021-2022 оны эхний 4 сар

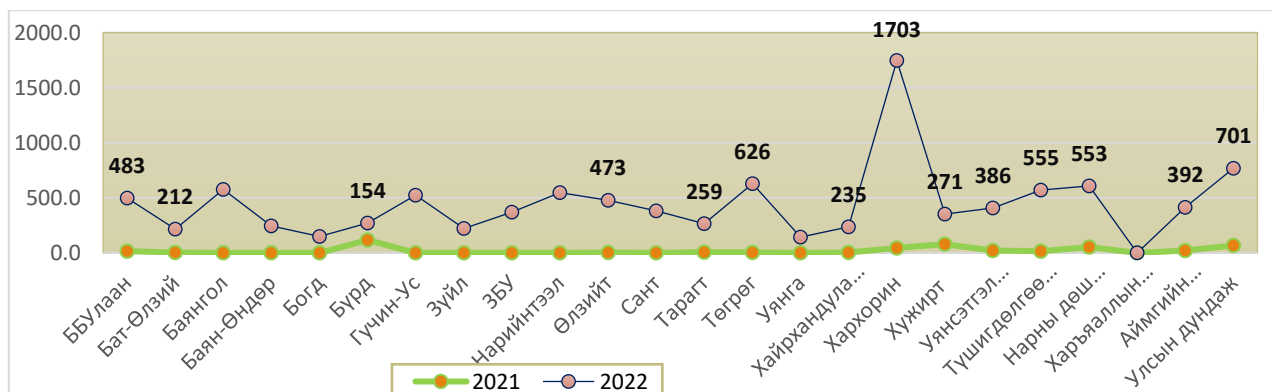
	B15-B19 Вируст гепатит /Viral hepatitis/				B15 Вируст гепатит A /Acute hepatitis A/				Гепатит B / B16 /				Гепатит (бусад) / B17-19/			
	2021 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2021 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2021 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2021 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд
БаруунБаян-Улаан	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Бат-Өлзий	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Баянгол	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Баян-Өндөр	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Богд	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Бүрд	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Гучин-Ус	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Зүйл	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
ЗБУ	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Нарийнтээл	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Өлзийт	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Сант	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Тарагт	1	3.1	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0	1	3.1	0	0.0
Төгрөг	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Уянга	0	0.0	1	1.1		0.0		0.0		0.0	1	1.1		0.0	0	0.0
ХДулаан	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Хархорин	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Хужирт	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Уянсэтгэл	0	0.0	1	1.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	1	1.0
Түшигдөлгөөн	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Нарны дөш	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0		0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Харьяаллын бус	0		0								0				0	
Аймгийн дүн	1	0.1	2	0.2	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.1	1	0.1	1	0.1
Улсын дундаж		0.2		0.2		0.0		0.0		0.1		0.1		0.0		0.1

2022 оны эхний 4 сарын байдлаар вируст гепатитын 2 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 0.2 ноогдож байгаа нь улсын дундажтай ижил түвшинд байна.

4.4. Бусад халдварт өвчин /Шинэ Коронавируст халдвар/

2022 оны эхний 4 сарын байдлаар Коронавируст халдварын 4593 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 391.7 ноогдож байгаа нь улсын дунджаас 309 пунктээр бага үзүүлэлтгүй байна.

Хүснэгт 17. Коронавируст халдвар (COVID-19), 10 000 хүн амд, 2021-2022 оны 4 сард

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2022-4 сар